

**STAN SANITARNY I SYTUACJA
EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU CIESZYŃSKIEGO
W ROKU 2021**

Przekazuję na Państwa ręce raport będący informacją o stanie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu cieszyńskiego w 2021 roku. Dokument ten jest przygotowywany corocznie na podstawie danych, zebranych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Cieszynie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego celem ochrony zdrowia przed niekorzystnym wpływem uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Rok 2021 był kolejnym rokiem, w którym cały świat zmagał się z pandemią choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS CoV-2.

W dalszym ciągu w związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terytorium Polski pracownicy byli oddelegowani do zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem szerzeniu się SARS CoV-2 w związku z czym działalność kontrolna prowadzona była w ograniczonym zakresie. Realizując **ustawowe** obowiązki w 2021 r. **objęto nadzorem 4052 obiekty**. Przeprowadzono **1722 kontroli sanitarnych**, **pobrano** do badań laboratoryjnych **1011 próbek** (badania laboratoryjne wykonywane w akredytowanych laboratoriach), **wydano 5011 decyzji administracyjnych**, **nałożono 45 mandatów karnych na kwotę 6600 zł**. W związku z dużą liczbą zakażonych osób (**14717**) w naszym powiecie pracownicy PSSE w Cieszynie wykonali kilkanaście tysięcy wywiadów epidemiologicznych, przeprowadzili tysiące konsultacji teleinformatycznych.

Współpraca z organami samorządowymi, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, z Państwową Strażą Pożarną i Strażami Miejskimi w znaczący sposób wpłynęła na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie poprawy zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny

Piotr Przewdzing

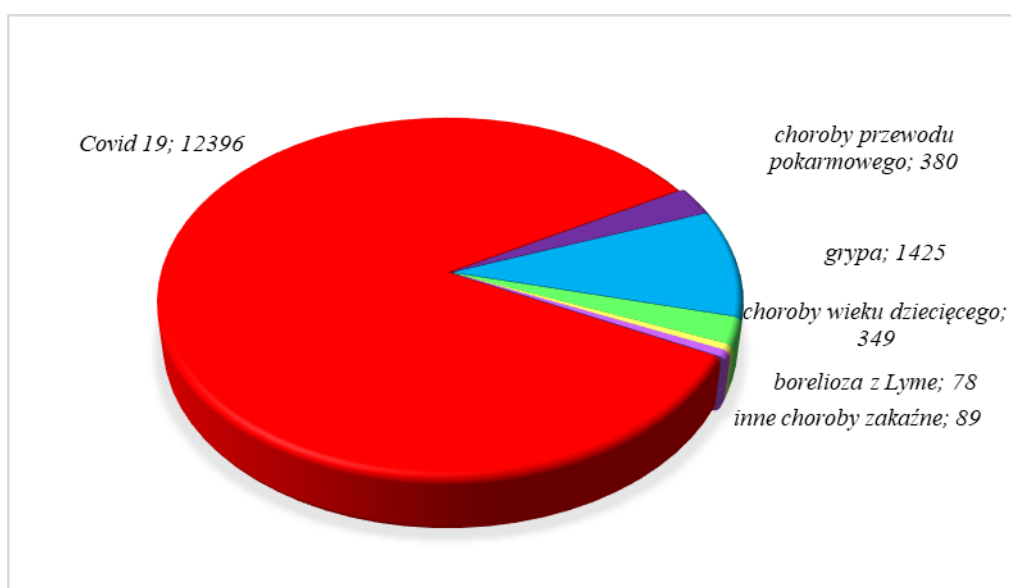
Spis treści

Bezpieczeństwo epidemiczne	2
Covid-19	2
Grypa	3
Choroby wieku dziecięcego	4
Choroby zakaźne przewodu pokarmowego	5
Borelioza	6
Wirusowe zapalenie wątroby6	6
Gruźlica	6
Inwazyjna choroba meningokokowa	7
HIV/AIDS	7
Szczepienie ochronne	7
Bezpieczeństwo żywności	10
Obiekty żywnościowo-żywieniowe	10
Obiekty żywienie zbiorowego "otwarte"	10
Zakłady małej gastronomii	11
Zakłady żywienie zbiorowego	11
Zakłady usług cateringowych	12
Badanie żywności	13
RASF	13
Materiały do kontaktu z żywnością	14
Kontrola graniczna	15
Produkty kosmetyczne	17
Bezpieczeństwo wody	18
Woda przeznaczona do spożycia	18
Pływalnie	21
Bezpieczeństwo sanitarne w zakresie higieny komunalnej	25
Zakłady lecznicze	25
Obiekty użyteczności publicznej	26
Obiekty wczasowo-turystyczne	27
Stan sanitarny zakładów pracy	29
Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży	32
Stan sanitarny i techniczny żłobków	33
Stan sanitarno-techniczny placówek wychowania przedszkolnego	34
Stan sanitarno-techniczny szkół	35
Ergonomia w szkole	36
Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	36
Nadzór nad innymi placówkami	38
Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	39
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	40
Skargi, wnioski i interwencje	46
Oświata Zdrowotna	48

Bezpieczeństwo epidemiczne

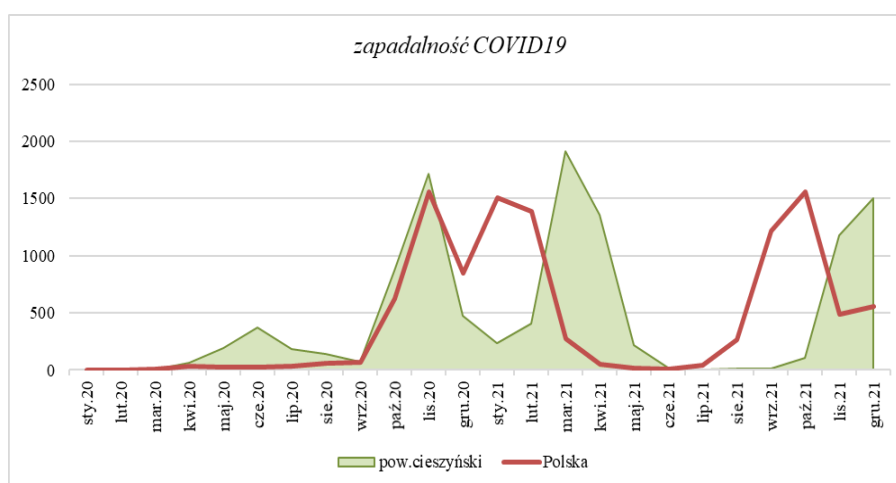
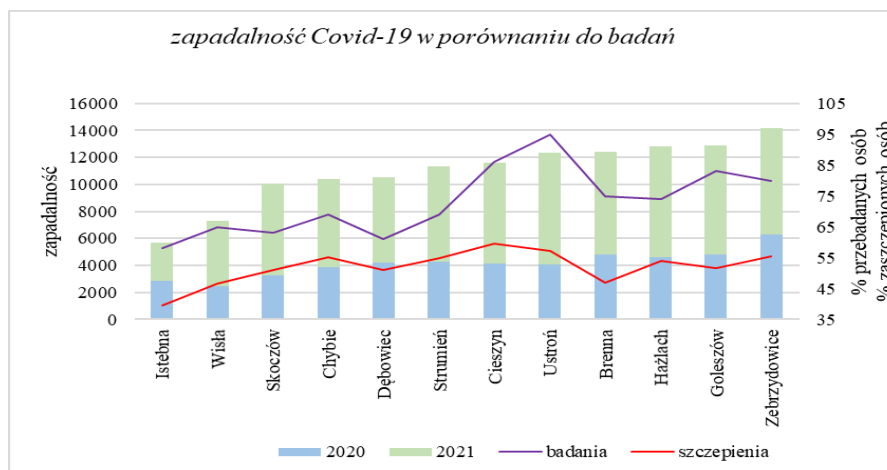
W 2021 roku zarejestrowano na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi 14717 zachorowania (2020–11911) na choroby zakaźne, w tym 832 chorych wymagało hospitalizacji (5,6% przypadków). Odnotowano 390 przypadków zgonu z powodu zakażeń i chorób zakaźnych (389 – Covid19, 1-inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*)

Najczęściej zgłaszanymi chorobami zakaźnymi były: Covid19 (84%) i grypa (10%).

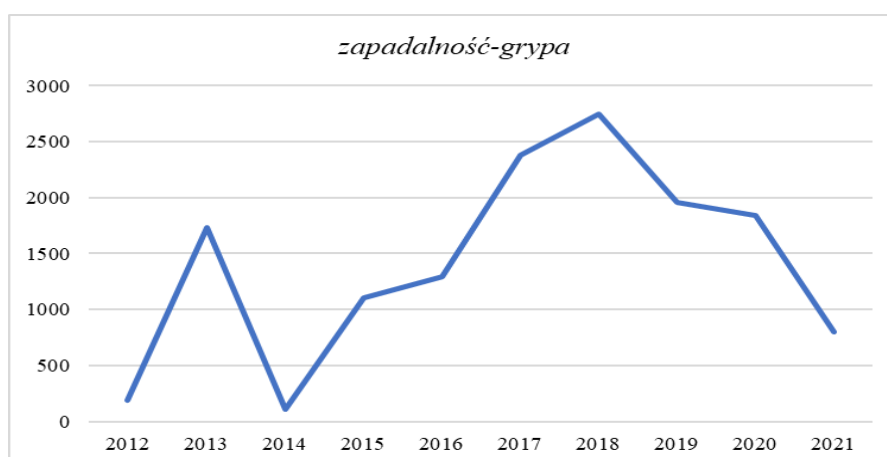
Covid-19

W 2021 zarejestrowano 12396 zachorowań na Covid-19 (w 2020-7264) na Covid19 (zapadalność-6964/100tys.), 588 osób wymagało hospitalizacji. Z powodu zachorowania zmarło 389 osób. Zarejestrowano 100 ognisk zakażeń SARS-CoV2 (w sanatoriach domach opieki społecznej, szpitalach, zakładach pracy). Zapadalność dla powiatu cieszyńskiego jest niższa od zapadalności obserwowanej w Polsce (7374/100tys.). Najniższe zapadalności, tak jak w roku 2020, zarejestrowano w gminach Istebna i Wisła, w tych samych gminach wykonano najmniej badań w kierunku SARS-CoV2 oraz uzyskano najniższy procent zaszczepionych mieszkańców. Najwięcej zachorowań rejestrowano w marcu i kwietniu oraz listopadzie i grudniu (przesunięcie w stosunku do zachorowań w Polsce o 2 miesiące)

Grypa

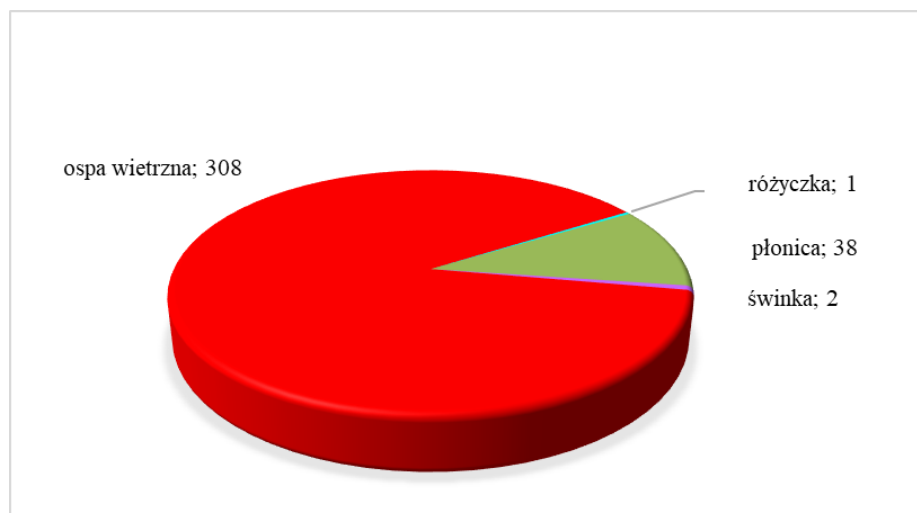
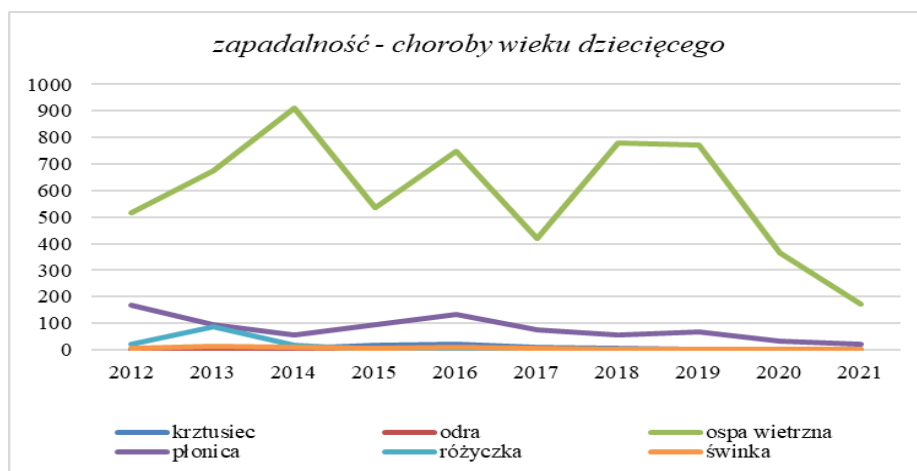
Kolejny rok notowany jest spadek zapadalności na grypę. W 2021 roku zarejestrowano 1425 zachorowań (2020–3280) przy zapadalności **800/100tys.** (w 2020 - 1843/100 tys.). 10 osób wymagało hospitalizacji.

W przypadku grypy szczepienia nie wpływają na ilość zachorowań, ponieważ od lat poziom wszczępienia wynosi około **2%**. W 2021 roku zaszczepiło się **4066** mieszkańców powiatu.

Choroby wieku dziecięcego

Z „chorób wieku dziecięcego” najczęściej zgłaszane są zachorowania na **ospę wietrzną** (88%) oraz **płonicę** (11%). Zachorowania na **świnke** i **różyczkę** stanowią znikomą część rejestrowanych zachorowań. Nie rejestrowano zachorowań na **odre** oraz **krztusiec**.

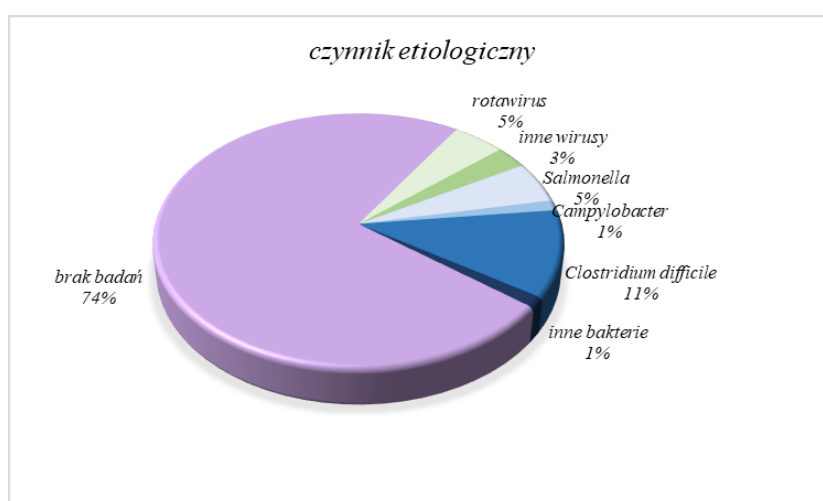
Zanotowano dalszy spadek zachorowań na **ospę wietrzną**, w roku w 2021 roku zarejestrowano **308 zachorowań**, zapadalność **173/100tys.** (2020-653; 367/100tys.) nikt z chorych nie był szczepiony przeciwko ospie wietrznej.

Kolejny rok obserwowany jest spadek liczby zachorowań na płonicę, w 2021 zarejestrowano **38 zachorowań**; zapadalność **21/100tys.** (2020-62; 35/100 tys.)

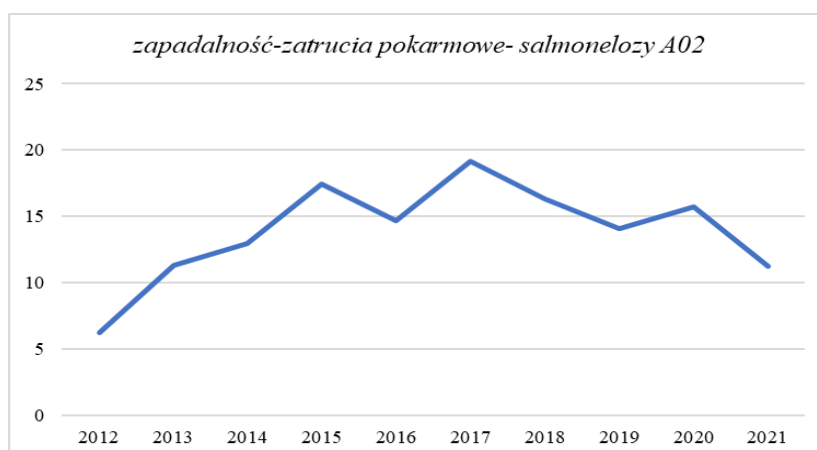
Nadal na niskim poziomie utrzymuje się zapadalność na **świnkę i różyczkę**, w 2021 roku wyniosła 1/100tys.. Zachorowania występują sporadycznie.

Choroby zakaźne przewodu pokarmowego

Nadal obserwowana jest niska liczba zgłoszonych zachorowań. W 2021 zarejestrowano 382 przypadki (w 2020-350) 218 chorych wymagało hospitalizacji. W 72 przypadkach zachorowań była to etiologia bakteryjna (najczęściej przyczyną było zakażenie *Clostridium difficile* -42 zachorowańi pałeczki *Salmonella*-20), w 29 wirusowa, w 281 przypadkach (74%) nie wykonano badań laboratoryjnych.

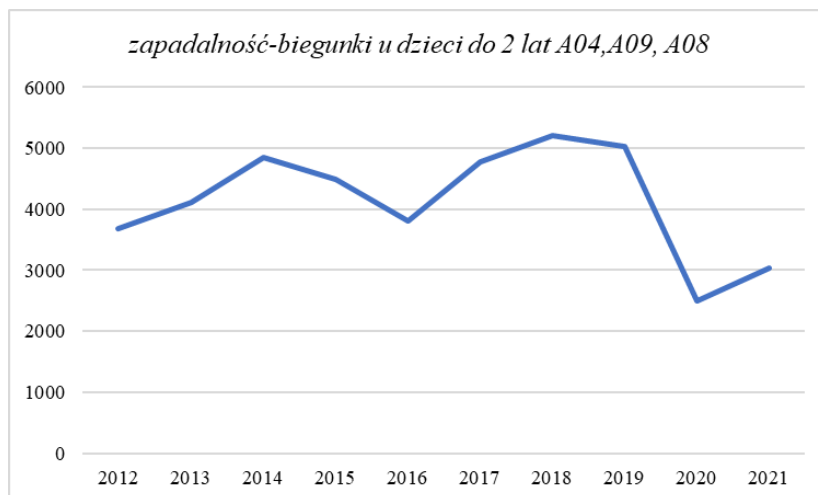

Obniżył się współczynnik zapadalności zachorowań na salmonelozę 11/100tys., zarejestrowano 20 przypadków.

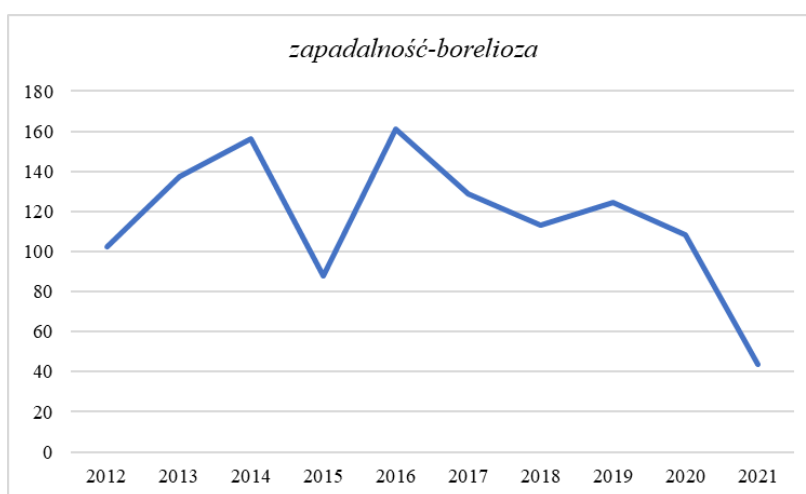
Podobnie jak w poprzednim roku, w 2021 nie wystąpiły **ogniska zbiorowych zatruc/zakażeń pokarmowych**.

Nieznacznie wzrosła liczba zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2**, zapadalność wyniosła 3034/100tys. (2020- 2504/100tys.). Nadal obserwowany jest spadek wykonywanych badań diagnostycznych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, badania przeprowadzono tylko 19% przypadków (w 2020-25)

Borelioza

W 2021 roku zarejestrowano **78** zachorowań na **boreliozę z Lyme**, **5** chorych wymagało hospitalizacji. **Zapadalność 44/100 tys.** była niższa niż w 2021 –(108/100tys.)

Wirusowe zapalenie wątroby

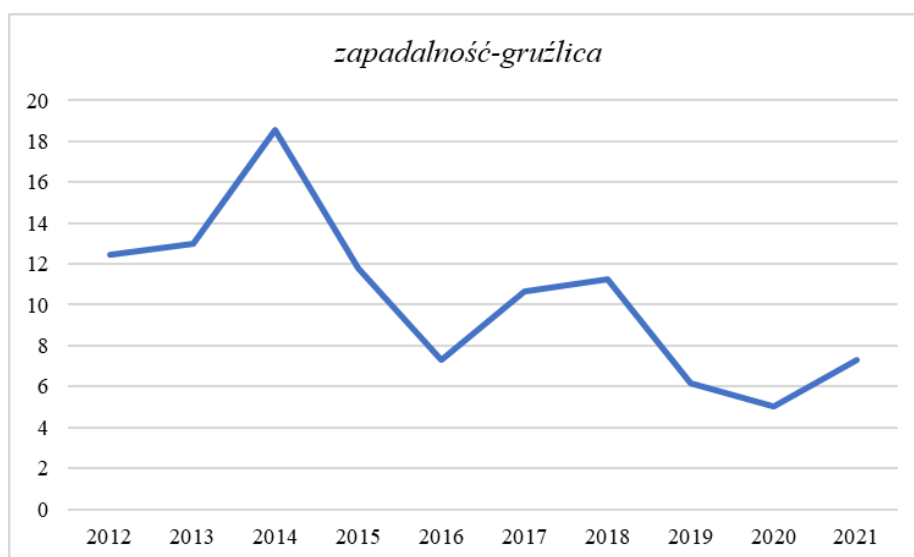
Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby.

Gruźlica

Zachorowania na gruźlicę utrzymują się na niskim poziomie, zarejestrowano 13 przypadków (w tym 11 przypadków gruźlicy płuc, 2 przypadki gruźlicy krtani)

zapadalność 7/100 tys. (w 2021 – 9 przypadków , 5/100tys.). Wszystkie przypadki zostały potwierdzone posiewami bakteriologicznymi głównie chorowali mężczyźni.

Inwazyjna choroba meningokokowa

Kolejny rok nie zarejestrowano zachorowania **inwazyjną chorobę meningokokową** (2019 – 1 przypadek) Nadal niewiele osób wykorzystuje możliwości zaszczepienia się przeciwko zakażeniom *Neisseria meningitidis*, w 2021 zaszczepiło się 250 osób.

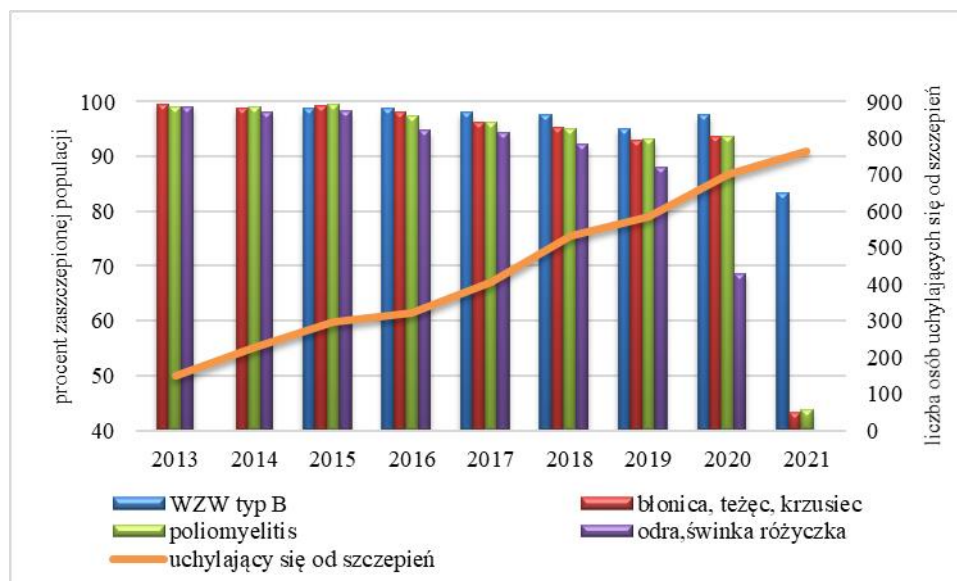
HIV/AIDS

Z rejestru Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wynika, że w roku 2021, nie wykryto wśród mieszkańców powiatu cieszyńskiego nowych przypadków **zakażenia HIV** oraz nie zarejestrowano zespołu nabytego braku odporności **AIDS**.

Szczepienia ochronne

Nadal obserwowany jest wzrost osób, które odmawiają szczepienia swoich dzieci zgodnie z kalendarzem szczepień.

Na koniec 2021 roku w rejestrze dzieci, których rodzice odmawiają poddania ich obowiązkowym szczepieniom ochronnym, było wpisanych 763 dzieci, co stanowi 2,1% dzieci objętych programem szczepień obowiązkowych (2020 roku 701 dzieci (1,9%).

Szczepienia prowadzone są w 53 punktach należących zarówno do publicznych jak i niepublicznych podmiotów leczniczych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczepionka jak każdy preparat medyczny, może wywoływać skutki uboczne – **niepożądane odczyny poszczepienne**. System monitorowania niepożądanych odczynów poszczepiennych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). W 2021 roku zarejestrowano **45 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych**, w tym 33 przypadki NOP po szczepieniu przeciwko COVID-19 (w 2020 – **15**) Wystąpiły 3 ciężkie i 2 poważne niepożądane odczyny poszczepienne (wszystkie po szczepieniu przeciwko COVID-19) wszyscy pacjenci wrócili do zdrowia.

Bezpieczeństwo żywności.

<https://biotechnologia.pl/farmacja/jak-jedza-polacy-slowo-o-naszej-diecie-i-nawykach-zywniowych.17066>

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze dotyczącym żywności jest nadzór nad obiektami żywnościowo–żywniowymi oraz nad jakością zdrowotną żywności i żywienia.

W związku z zaangażowaniem wszystkich pracowników sekcji ONS-HŻŻ w pracę związaną z działalnością przeciwepidemiczną, nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych na 2021r. kontroli. Głównie przeprowadzano kontrole na wniosek strony, w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych bądź interwencyjne.

Na 2021r. zaplanowano 613 kontroli, wykonano z planu 464 kontroli, 40 obiektów uległo likwidacji. W 109 obiektach nie przeprowadzono zaplanowanych kontroli, co stanowi 17,78 % przyjętego planu. Podkreślić jednak należy, że dodatkowo wykonano 951 kontroli ponadplanowych, w tym 73 kontrole dotyczące granicznej kontroli żywności importowanej z krajów trzecich, a także 198 kontroli w związku z wydaniem świadectw eksportowych oraz 3 kontrole w związku z wydaniem zaświadczeń do celów eksportowych.

Łącznie przeprowadzono 1415 kontroli w obiektach żywnościowo-żywniowych oraz obiektach produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetyków.

W roku 2021 pod nadzorem PPIS w Cieszynie znajdowało się **2756** (2595 w roku ubiegłym) zakładów żywnościowych, wytwórni i miejsc obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym **15** obiektów obrotu kosmetykami oraz **5** zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki.

Skontrolowano **895** obiektów, w tym **1** obiekt obrotu kosmetykami oraz **2** zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki, przeprowadzając **1139** kontroli.

Wydano **85** decyzji administracyjnych. Nałożono **39** mandatów karnych na kwotę **5300 zł**.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych **439** próbek, w tym **298** w ramach urzędowej kontroli, **30** w ramach monitoringu oraz **111** próby w ramach zarówno urzędowej kontroli jak i monitoringu. Pobrano **369** prób pochodzenia krajowego, **42** z Unii Europejskiej oraz **28** prób z importu. Nie kwestionowano żadnej próby.

Obiekty żywnościowo-żywnościowe.

Spośród obiektów żywnościowo - żywieniowych objętych nadzorem PPIS w Cieszynie **195 to zakłady produkcyjne**, w których przeprowadzono **118** kontroli sanitarnych, wydano **25** decyzji administracyjnych i nałożono **5** mandatów karnych na kwotę **900zł**.

W tej grupie obiektów w roku 2021r. nie odnotowano rażących uchybień.

W nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 52 próbki do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz badań w kierunku zanieczyszczeń.

Zdyskwalifikowano 2 próbki sanitarne (zmiotki i wytrzepki) pobrane w piekarni- ze względu na obecność szkodników zbożowo-mącznych. Wobec przedsiębiorców wszczęto postępowanie administracyjne.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Zak%C5%82ad_%C5%BCywienia_zbiorowego

Zakłady żywienia zbiorowego–„otwarte”.

W roku 2021 na terenie powiatu cieszyńskiego zewidencjonowano w tej kategorii **941** obiektów (908 w roku 2020). Skontrolowano **326** zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego w tym 43 zakłady małej gastronomii

W tej grupie obiektów wydano 23 decyzje administracyjne, które głównie dotyczyły uchybień technicznych, braku wdrożenia procedur GHP/GMP, systemu HACCP .

Decyzje wykonywane były w większości w ustalonych terminach. W 2021r. nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 1500zł.

Zakłady małej gastronomii.

Według ewidencji pod nadzorem znajdowało się **279** zakładów małej gastronomii. Skontrolowano **43**, przeprowadzono **47** kontroli sanitarnych.

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych najczęściej kwestionowano analogicznie jak w latach ubiegłych:

- niewdrożenie procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP, bądź brak dokumentacji jw.
- niezgodne z zaleceniami producentów warunki przechowywania półproduktów, wyrobów gotowych,

W zakładach małej gastronomii pobrano **5** próbek żywności do badań mikrobiologicznych, nie kwestionowano tych próbek.

<https://managero.pl/wyposazenie-kuchni/>

Zakłady żywienia zbiorowego – „zamknięte”.

W rejestrze PPIS w Cieszynie znajduje się **406** obiektów tego typu, (398 w 2020r.) w tym **80** obiektów to domy wczasowe, **9** bloków żywienia w szpitalach (w czterech szpitalach prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym), **9** bloków żywienia w sanatoriach (w tym trzy prowadzą żywienie w systemie cateringowym) i **31** bloków żywienia w domach opieki społecznej (w 12 z nich żywienie prowadzone jest w systemie cateringowym). Do tej grupy obiektów zaliczają się również bloki żywienia w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz żłobkach. Ponadto pod

nadzorem znajdują się także stołówki prowadzące żywienie dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji letnich.

W 2021 roku skontrolowano **112** zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego z **406** nadzorowanych. Przeprowadzono w nich **136** kontroli. W bieżącym roku we wszystkich zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego wydano **11** decyzji administracyjnych. Za nieprawidłowości natury porządkowej nałożono **5** mandatów karnych na sumę **550zł**. Stan sanitarno-techniczny tej, bardzo licznej grupy obiektów, nie budził większych zastrzeżeń. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, na bieżąco, bądź w terminach określonych w decyzji były usuwane.

Zakłady usług cateringowych: w rejestrze zakładów nadzorowanych przez PPIS w Cieszynie zewidencjonowano 6 zakładów usług cateringowych, należących również do grupy zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Zakłady te, prowadzą działalność głównie na terenie powiatu cieszyńskiego.

Obiekty obrotu żywnością.

<https://www.dlahandlu.pl/hurt-i-franczyza/wiadomosci/poradnik-aranzacja-sklepu-decyduje-o-efektywnosci-sprzedazy,38812.html>

Znaczną grupę nadzorowanych obiektów stanowią obiekty obrotu żywnością – sklepy (523 obiekty), kioski (60 obiektów), magazyny hurtowe (41 obiektów) oraz inne obiekty obrotu żywnością (229 obiektów – m.in. apteki, punkty apteczne, sklepy zielarskie).

W 2021r. pracownicy PSSE Cieszynie przeprowadzili w nich **470** kontroli sanitarnych, w tym **45** kontroli interwencyjnych. Dla obiektów z tej grupy wydano **26** decyzji administracyjnych oraz nałożono **14** mandatów karnych na kwotę **1850zł**, głównie za niespełnienie wymagań higienicznych, nie wdrażanie procedur systemu HACCP.

Do uchybień najczęściej występujących w obiektach obrotu żywnością analogicznie jak w latach ubiegłych należą:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń,
- nie wdrożenie procedur GHP oraz systemu HACCP,
- obecność środków spożywczych po terminie przydatności / dacie minimalnej trwałości,
- brak dokumentacji zdrowotnej personelu.

W miejscach obrotu żywności pobrano do badań **352** próbki w zakresie badań mikrobiologicznych, chemicznych (oznaczenie m.in. mykotoksyn, metali ciężkich, pestycydów, dodatków do żywności). Nie kwestionowano żadnej z pobranych próbek.

Badanie żywności.

<https://www.tuvsud.com/pl-pl/branze/produkty-konsumenckie-i-branza-retail/przemysl-spozywczy>

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych **439** próbki, w tym **298** w ramach urzędowej kontroli, **30** w ramach monitoringu oraz **111** próby w ramach zarówno urzędowej kontroli jak i monitoringu. Pobrano **369** prób pochodzenia krajowego, **42** z Unii Europejskiej oraz **28** prób z importu.

Nie kwestionowano żadnej próby

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, parametry chemiczne, zanieczyszczenia biologiczne, a także skażenia promieniotwórcze, GMO oraz znakowanie i inne parametry (antybiotykooporność).

PPIS w Cieszynie w roku 2021 prowadził, również, nadzór nad żywnością oraz wyrobami do kontaktu z żywnością zgłaszanymi w ramach **Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF)**. Założeniem systemu jest

natychmiastowe powiadamianie o zagrożeniach dla zdrowia i życia konsumentów wynikających ze spożywania niebezpiecznej żywności bądź używania niewłaściwej jakości zdrowotnej materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W ramach funkcjonowania tego systemu w 2021r. otrzymano od Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego **58 powiadomień alarmowych**, oraz **19 powiadomień informacyjnych**.

Materiały do kontaktu z żywnością.

<https://blog.monouso.pl/korzysci-plynace-z-ekologicznych-opakowan-do-zywnosci/>

W ostatnim czasie można zaobserwować zmianę świadomości i nawyków konsumentów, polegającą na ograniczeniu opakowań z tworzyw sztucznych na korzyść opakowań ekologicznych- naturalnych, biodegradowalnych.

PPIS w Cieszynie sprawuje nadzór **nad produkcją, obrotem materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością**. W rejestrze obiektów PPIS znajduje się **8** wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz **66** miejsc obrotu tymi materiałami i wyrobami.

W 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych **11** próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Zakres badań materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością obejmował migrację globalną, organoleptykę oraz znakowanie. Zakwestionowano dwie próby wyrobów z poliamidu ze względu na niezgodną z wymaganiami obecność pierwszorzędowych amin aromatycznych- anilina oraz 4,4'- diaminodifenylometanu,

W związku z kwestionowaniem ww. wyrobów zostały wdrożone działania w ramach systemu RASFF.

Przeprowadzono **12** kontroli w zakresie oceny materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami, w tym

2 kontrole w grupie wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, **10** kontroli w miejscach obrotu materiałami do kontaktu z żywnością.

Kontrola graniczna.

<https://stock.adobe.com/pl/images/3d-earth-globe-with-import-export-arrows/89041670>

Pracownicy PSSE w Cieszynie w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego dokonują **kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanych z krajów trzecich, czy eksportowanych z kraju.**

Od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. wydano **73 świadectwa jakości zdrowotnej środków spożywczych, pochodzących z krajów trzecich.**

Ponadto wystawiono **318** świadectw eksportowych dotyczących żywności, natomiast nie wystawiano świadectw eksportowych dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono także **3** kontrole graniczne w związku z wydaniem **3** zaświadczeń do celów eksportowych.

Nie przeprowadzano kontroli bezpośrednich środków transportu, którymi przewożono importowane produkty. Z uwagi na sytuację epidemiczną oraz powtarzalność kontrolowanych towarów z importu, w ramach granicznej kontroli sanitarnej dokonywano wyłącznie kontroli na podstawie dokumentacji.

W roku sprawozdawczym nie pobierano do badań laboratoryjnych prób w ramach granicznej kontroli sanitarnej.

Łącznie oceniono **1 511 901,00kg** netto importowanych środków spożywczych oraz **3 746 127,93kg** eksportowanych środków spożywczych. Wydano **277** decyzji płatniczych - rachunków na kwotę **27531,00zł.**

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba wydanych świadectw importowych wzrosła. W 2020r. wydano 62 świadectwa na towar importowany do kraju, a w 2021r. liczba ta wzrosła do 73 świadectw.

Ilość wystawionych świadectw eksportowych spadła z 507 do 318. Nieznacznie spadła także ilość wydawanych zaświadczeń do celów eksportowych z 5 do 3 w roku 2021.

Produkty kosmetyczne.

<https://www.hebe.pl/blog-cialo/najlepsze-polskie-kosmetyki-do-pielegnacji.html>

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach ochrony zdrowia publicznego należy także nadzór nad bezpieczeństwem **produktów kosmetycznych** oraz nad zakładami produkującymi, konfekcjonującymi i wprowadzającymi je do obrotu. W rejestrze PPIS znajduje się **5** zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki oraz **15** obiektów obrotu kosmetykami.

W 2021r. przeprowadzono **4 kontrole sanitarne** w zakresie realizacji przepisów prawnych dotyczących produkcji i wprowadzania do obrotu kosmetyków. Do badań laboratoryjnych nie pobrano żadnej próbki.

Bezpieczeństwo wody.

Woda przeznaczona do spożycia.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. Realizując program monitoringu jakości wody prowadzone są jej badania. Badania te prowadzone są w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne nie tylko mieszkańców powiatu, ale wszystkich osób przebywających na jego terenie i korzystających z wody (kuracjusze, turyści, grupy kolonijne itp.). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028) podobnie jak z art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U. 2022 r. poz. 559), zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gminy.

https://mojasymbioza.pl/wpcontent/uploads/2020/04/3_woda_kran25C325B3wka.jpg?x76218

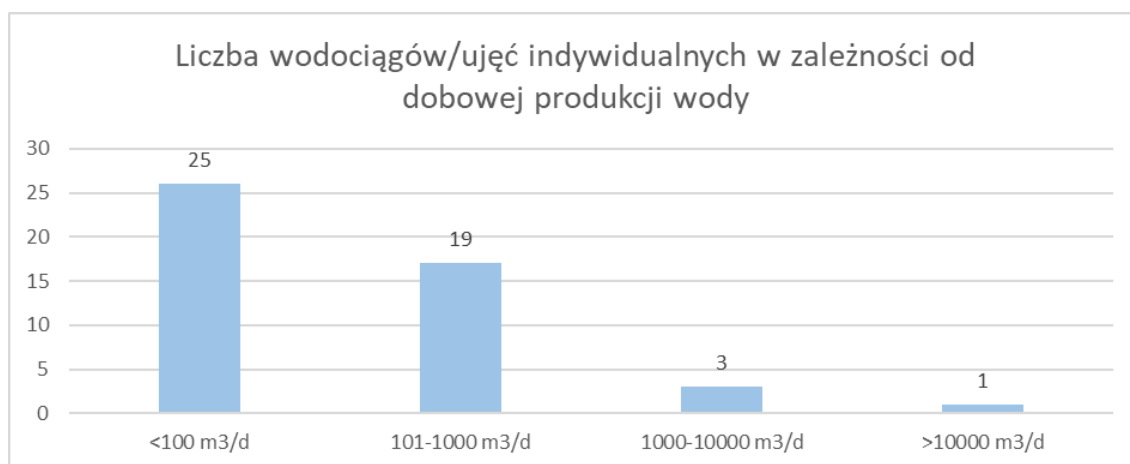
Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawują zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz.U. z 2021 poz. 195).

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody inspekcja sanitarna wykonuje badania jakości wody oraz nadzoruje prawidłowość realizacji wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub podmioty działające na rynku spożywczym. Badania jakości wody prowadzone są w oparciu o wytyczne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie w 2021 r. nadzorował jakość wody pochodzącą z **33** wodociągów publicznych oraz **15** indywidualnych ujęć wody (z których woda dostarczana była do budynków użyteczności publicznej oraz do budynków zamieszkania zbiorowego w ramach działalności gospodarczej).

Z wszystkich nadzorowanych 33 wodociągów publicznych: **16** opartych jest na wodzie powierzchniowej, **11** – na wodzie podziemnej oraz **6** – na wodzie mieszanej (woda powierzchniowa miesza się z wodą podziemną). Woda pochodząca z **15** indywidualnych ujęć wody oparta jest na wodzie podziemnej (są to studnie).

Najwięcej w powiecie jest wodociągów produkujących do 100 m³/d wody tj. 25 (łącznie wodociągi publiczne - 10 oraz nadzorowane ujęcia indywidualne - 15), które w sumie zaopatrują 7542 mieszkańców powiatu.

Mieszkańcy powiatu zamieszkujących tereny przygraniczne, zaopatrywani są w wodę importowaną z Republiki Czeskiej. Do wodociągów dostarczających wodę z Czech należą: Nova Ves (Cieszyn – okolice byłego przejścia granicznego przy Moście Wolności), JZWiK Moravka (rejon Markłowic), Severomoravske Vodovody (rejon Lesznej Górnej), Severomoravske Vodovody/Dzięgielów (część gminy Dzięgielów), SmVaK Moravka (rejon Kaczyc).

Monitoring jakości wody prowadzony jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru nad jakością wody oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne a także przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia wody w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub podmioty działające na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę w ramach wewnętrznej kontroli.

W 2021 r. nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych badań w ramach urzędowej kontroli w związku z utrzymującym się stanem epidemii – co spowodowane było oddelegowaniem pracowników do zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem szerzeniu się Sars-Cov-2.

W ramach monitoringu jakości wody pobrano łącznie **468 próbek wody**. Zakres prowadzonych badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne oraz organoleptyczne. W próbkach wody pobranych na terenie powiatu wykonano łącznie **około 12501 oznaczeń dla około 167 parametrów** (w tym 10 mikrobiologicznych i około 158 fizykochemicznych oraz organoleptycznych).

W 2021 roku woda była **15** razy krótkotrwale niezdatna do spożycia ze względu na niespełnienie wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi. Pod względem mikrobiologicznym kwestionowano **10** próbek pobranych w ramach nadzoru PPIS i **5** próbek pobranych w ramach kontroli wewnętrznej.

W związku z przypadkami stwierdzenia złej jakości wody pod względem mikrobiologicznym przedsiębiorcy wodociągowi lub podmioty wykorzystujący wodę z ujęć indywidualnych niezwłocznie byli informowani o zaistniałej sytuacji przez przedstawicieli PPIS w Cieszynie, w następstwie czego podejmowali niezwłocznie działania naprawcze polegające na kontroli poprawności działania systemu uzdatniającego wodę, zwiększeniu dozowania środka dezynfekcyjnego oraz płukaniu sieci. Po przeprowadzeniu ww. czynności sprawdzano skuteczność działań, poprzez powtórne badania próbek wody, które w większości przypadków nie wykazały mikrobiologicznego zanieczyszczenia wody.

Badania parametrów chemicznych oraz fizyko-chemicznych w 2021 r. w większości nie wykazały takich przekroczeń, które mogłyby bezpośrednio zagrażać zdrowiu odbiorców. Najczęściej były to przekroczenia jednorazowe i krótkotrwale lub o niewielkim odchyleniu od normy. Ogółem w ciągu całego roku stwierdzono **przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizyko-chemicznych w 32 pobranych próbkach wody** (w 10 pobranych w ramach nadzoru PPIS i w 22 pobranych w ramach kontroli wewnętrznej).

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizyko-chemicznych były każdorazowo niezwłocznie zgłaszane zarządzającym wodociągami publicznymi oraz podmiotom wykorzystującym wodę z ujęć indywidualnych, którzy natychmiast podejmowali stosowne działania naprawcze.

PPIS w Cieszynie w 2021 r. łącznie wydał **2 decyzje stwierdzające brak przydatności** do spożycia oraz **1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatności** do spożycia. Wszystkie 3 decyzje nałożone przez PPIS w Cieszynie zostały wykonane przez podmioty, na które zostały nałożone, co potwierdzone zostało badaniami powtórными, z których otrzymano niekwestionowane wyniki.

W ciągu całego 2021 r. do PPIS w Cieszynie przedsiębiorcy wodociągowi zgłosili **62** awarie dotyczących urządzeń wodociągowych. Po ustąpieniu awarii przedsiębiorcy wodociągowi przeprowadzali badania wody, z których przedstawiali do PPIS wyniki potwierdzające właściwą jakość wody.

W ramach prowadzonego nadzoru nad materiałami i wyrobami mającymi kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia PPIS w Cieszynie w 2021 r. wydał **11** decyzji administracyjnych (ocen higienicznych) oraz przeprowadził **19** weryfikacji materiałów i wyrobów zastosowanych do dystrybucji wody.

Oceniając jakość wody do spożycia w ciągu całego 2021 roku, pochodzącą z 33 wodociągów publicznych oraz wodociągów dostarczających wodę z 15 indywidualnych ujęć do budynków użyteczności publicznej, PPIS w Cieszynie stwierdził, iż była ona przydatna do spożycia przez ludzi.

Pływalnie.

Ważnym elementem nadzoru sanitarnego jest również kontrola jakości wody na pływalniach. Nieodpowiedniej jakości woda w nieckach basenowych, natryskach oraz systemie cyrkulacyjnym może stanowić zagrożenie dla zdrowia osób z nich korzystających. Pływalnie zlokalizowane na terenie powiatu cieszyńskiego znajdują się pod nadzorem PPIS w Cieszynie, jak również podlegają kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców pływalni, zgodnie z ustalonym harmonogramem badań jakości wody, o którym mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w *sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016). Zarządcy pływalni są zobligowani

do przekazywania sprawozdań z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej do PPIS w Cieszynie.

<https://iplywamy.pl/basen/basen-sp4-cieszyn/>

W rejestrze PPIS w Cieszynie na koniec 2021 ujętych było **30 pływalni**, w tym **23 kryte**, **3 odkryte** oraz **4 mieszane** (kryto-odkryte). Próbkę wody do badań pobierano łącznie z 25 obiektów.

W roku 2021 do badań laboratoryjnych pobrano wodę z **25 pływalni**, zarówno z krytych, mieszanych, jak i odkrytych. Łącznie pobrano **1921 próbek**:

- 1338 próbek z 85 niecek;
- 539 próbek z 64 systemów cyrkulacji;
- 44 próbki z 30 natrysków zlokalizowanych na terenie pływalni.

Zakres badań odpowiadał wytycznym zamieszczonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016). Dokonywano oznaczeń parametrów mikrobiologicznych takich jak: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w 1 ml wody, bakterii *Legionella* sp. (w nieczkach, gdy temperatura wody jest $\geq 30^{\circ}\text{C}$) oraz gronkowce koagulazo-dodatnie (dla nieczek basenowych udostępnianych do nauki pływania dla niemowląt i małych dzieci do lat 3) oraz parametrów fizykochemicznych: mętność, chloroform, Σ THM (suma trihalometanów), azotany, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, odczyn pH oraz temperatura.

Analizy wody na pływalniach realizowane były w laboratoriach, które uzyskały akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań odpowiadających metodykom referencyjnym analiz wody na pływalniach.

Państwowy Powiatowy inspektor Sanitarny w Cieszynie w 2021 r. dokonał 28 zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach. Oceny zostały wydane na podstawie analizy: ocenionych parametrów jakości wody na pływalni, wyników badań wody na pływalni, zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz a także własnych wyników wody na pływalni. Na podstawie rocznych ocen woda 25 pływalni odpowiadała wymaganiom, natomiast w 3 pływalniach jakość wody nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia, o którym mowa wyżej.

Pod względem **mikrobiologicznym** kwestionowano łącznie **117 próbek wody**: **42** pobrane z niecek basenowych, **72** pobrane z systemu cyrkulacji, **3** pobrane z natrysku. Próbki kwestionowano w zakresie takich parametrów jak ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w 1 ml wody, liczba bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz liczba bakterii *Legionella* sp.

Pod względem **fizykochemicznym** kwestionowano łącznie **1023 próbki wody**:

819 pobranych z niecek basenowych, **203** pobrane z systemu cyrkulacji, **1** pobrana z natrysku. Próbki kwestionowano w zakresie takich parametrów, jak: chlor związany, chlor wolny, potencjał redox, utlenialność, chloroform, mętność, odczyn pH, azotany oraz Σ THM-ów .

Po otrzymaniu z laboratorium zgłoszeń dot. kwestionowanych wyników badań wody, informacje te niezwłocznie przekazywane były przez przedstawicieli PPIS w Cieszynie do właściwych zarządców obiektu, których jednocześnie wzywano do podjęcia działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016) oraz do niezwłocznego przekazania do PPIS w Cieszynie informacji o przeprowadzonych czynnościach oraz o wynikach badań powtórnych.

Zarządcy pływalni przeprowadzali działania, w celu zapewnienia właściwej jakości wody basenowej, po czym zwykle przeprowadzali powtórne badanie wody w ramach własnej kontroli wewnętrznej i przedstawiali do PPIS w Cieszynie wyniki

tych badań. W niektórych przypadkach właściciele pływalni zdecydowali się na zamknięcie obiektu do czasu uzyskania wyniku wskazującego na właściwą jakość wody basenowej.

<https://beskidzka24.pl/basen-w-cieszynie-uruchomiony-ostroznie-ale-mozna-sie-kapac/>

Z powodu kwestionowanej jakości wody na pływalniach PPIS w Cieszynie w 2021 r. wydał 1 decyzję administracyjną. Decyzja dotyczyła unieruchomienia niecki jacuzzi w obiekcie na terenie Ustronia, w której stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych (*Pseudomonas aeruginosa*, oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w 1 ml wody). Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Zarządzający pływalnią został zobligowany do poinformowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie o planowanym terminie uruchomienia niecki, po uprzednim przedstawieniu wyników badań wody potwierdzających spełnienie wymagań ww. rozporządzenia.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W 2021 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie nie wpłynął żaden wniosek od podmiotu wyrażającego chęć utworzenia kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli.

Bezpieczeństwo sanitarne w zakresie higieny komunalnej.

Zakłady lecznicze.

Opieka zdrowotna nad mieszkańcami, kuracjuszami i turystami przebywającymi na terenie powiatu cieszyńskiego prowadzona była przez podmioty lecznicze w zakładach opieki zdrowotnej stacjonarnych i ambulatoryjnych. Działalność leczniczą prowadziły **143** podmioty lecznicze w zakładach **stacjonarnych (szpitale, sanatoria, zakłady opiekuńczo-lecznicze, rehabilitacyjne) i ambulatoryjnych (przychodnie, poradnie, zakłady rehabilitacyjne, opieka pielęgniarska domowa, laboratoria).**

W zakresie praktyk zawodowych (lekarskich, pielęgniarskich i położnych) działalność prowadzona była w **177** gabinetach.

Nadzór nad zakładami leczniczymi, ze względu na ogłoszony stan epidemii w 2021 roku był ograniczony. Nie przeprowadzono większości planowanych kontroli, pracownicy zostali oddelegowani do zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem szerzeniu się Sars-Cov-2 w sekcji epidemiologii. W omawianym okresie skontrolowano 28 podmiotów leczniczych, oraz 2 gabinety lekarskie. Przeprowadzono 50 kontroli.

Większość przychodni była zamknięta dla pacjentów, odbywały się tylko teleporady.

W szpitalach, sanatoriach, zakładach opiekuńczo-leczniczych obowiązywał zakaz odwiedzin.

W czasie przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano braków dot. sprzętu jednorazowego użytku, środków dezynfekcyjnych i czystościowych oraz odzieży ochronnej i ochrony indywidualnej, we wszystkich zakładach przestrzegano reżim sanitarny.

Postępowanie z bielizną szpitalną było prawidłowe, obiekty stacjonarne miały wydzielone magazyny bielizny czystej i brudnej, a zakłady ambulatoryjne używały tylko bielizny jednorazowej. Bielizna szpitalna była we wszystkich obiektach prana w pralniach zewnętrznych z barierą higieniczną.

W 2021 roku wydano 2 decyzje nakazowe, dotyczące poprawy stanu technicznego pomieszczeń, z terminem realizacji w 2022 roku. Nie stwierdzano złego stanu porządkowego – nie nałożono mandatów karnych.

Gospodarka odpadami medycznymi - prowadzono selektywną zbiórkę odpadów medycznych, z prawidłowym podziałem na odpady medyczne zakaźne, niebezpieczne, inne niż niebezpieczne. Wszystkie podmioty posiadały podpisane umowy ze

specjalistycznymi firmami na odbiór i transport odpadów do utylizacji, w kartach przekazania odpadów dokumentowano oddawanie ich do zakładów utylizacyjnych (spalarni).

W 2021 roku pobierano próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku *Legionella sp* w podmiotach wykonujących działalność stacjonarną leczniczą. Ogółem badania przeprowadzono w 6 szpitalach (dodatkowo w sanatorium należącym do Przedsiębiorstwa Uzdrowskiego „USTRON”), gdzie pobrano 53 próbki oraz w sanatoriach, w których łącznie pobrano 20 próbek. Tylko w 2 szpitalach stwierdzono przekroczenie mikrobiologiczne. Ponownie pobrane próbki powtórnie wykazały przekroczenia, w związku z czym ostatecznie wydano 2 decyzje na doprowadzenie wody do wymagań rozporządzenia. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządzających, woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Obiekty użyteczności publicznej.

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy także kontrola obiektów użyteczności publicznej, z których korzystają mieszkańcy powiatu oraz osoby czasowo w nim przebywające.

W 2021 r. nadzorowano **1483** takich obiektów, wśród nich: hotele i inne obiekty noclegowe, podmioty lecznicze, gabinety lekarskie i pielęgniarskie, obiekty kultury, domy pomocy społecznej, zakłady usługowe (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, pralnie), pływalnie i baseny (sezonowe, kryte oraz parki wodne), szalety publiczne, obiekty rekreacyjne i sportowe oraz wiele innych. Liczba ta w stosunku do roku 2020 zwiększyła się o 32 obiekty. W związku z trwającym stanem epidemii w 2021 roku przeprowadzono jedynie część planowanych kontroli, gdyż pracownicy zostali oddelegowani do zadań związanych ze zwalczaniem i zapobieganiem szerzeniu się Sars-Cov-2.

Pod nadzorem PPIS w Cieszynie jest **12 domów pomocy społecznej** oraz **11** placówek zapewniających całodobową opiekę (dla osób w podeszłym wieku,

przewlekłe chorych). Obiekty te nie zostały skontrolowane w związku z zamknięciem obiektów dla osób z zewnątrz ze względu na ogłoszony stan epidemii.

Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w instalacjach w 2021 r. przeprowadzono w 5 z ww. grupy obiektów.

Łącznie do badań w zakresie bakterii *Legionella sp.*, pobrano 23 próbki ciepłej wody. W żadnej z pobranych próbek nie kwestionowano w badanym zakresie jakości ciepłej wody użytkowej.

Obiekty wczasowo-turystyczne ze względu na prowadzenie w przeważającej większości całorocznej działalności, znajdują się pod szczególnym nadzorem sanitarnym PPIS.

W rejestrze PPIS znajduje się 237 takich obiektów, skontrolowano **45**, przeprowadzając 49 kontroli sanitarnych. Obiekty te cechuje różnorodność standardów oferowanych usług. Dwukrotnie w jednym obiekcie, stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego technicznego, w związku z czym wszczęto postępowania administracyjne.

Pozostałe skontrolowane obiekty oceniono pod względem higieniczno-sanitarnym jako dobre. Ponadto przeprowadzono 142 wizyty w obiektach w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W tym zakresie przedsiębiorcy postępowali zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Nadzorowano także **70 obiektów rekreacyjnych**, do których wliczono: parki, amfiteatry, kina, teatr, ośrodki kultury, place zabaw dla dzieci, stadiony, korty tenisowe, baseny, przystań kajakową, ośrodek sportów wodnych, pijalnię wody, skocznię i wyciąg narciarski. W 2021 r. skontrolowano 6 obiektów, których stan sanitarno-

higieniczny nie budził zastrzeżeń. Zwiększona dostępność koszy na odpady znacznie poprawiła stan czystości terenów rekreacyjnych naszego powiatu.

W 2021 r. skontrolowano **6 z 333** będących w rejestrze PPIS **zakładów usługowych**: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu oraz pralni. Przeprowadzono również wizyty w 2 obiektach, w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Nie stwierdzono nieprawidłowości, mandatów karnych nie nałożono. Ponadto w zakładach tych przestrzegany był reżim sanitarny, wyłączone były z użytku poczekalnie, przyjmowana 1 osoba na 1 stanowisku pracy z zachowaniem właściwego dystansu. W zakładach opracowane są i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakaźnymi czynnikami chorobotwórczymi. Zakłady posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami posiadającymi pozwolenia na ich odbiór i transport. Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre pod względem sanitarno-higienicznym.

Ustępy publiczne oraz toalety ogólnodostępne - w ewidencji znajduje się 19 ustępów publicznych (w tym 13 stałych i 6 tymczasowych typu TOI -TOI) oraz 9 toalet ogólnodostępnych czyli takich, które zlokalizowane są w budynkach użyteczności publicznej. W 2021 r. skontrolowano 10 ustępów publicznych - w tym wszystkie tymczasowe oraz 2 ogólnodostępne. Stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń. Zapewnione były środki higieny, dezynfekcyjne wraz z instrukcjami

dotyczącymi prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk, oraz środki do utrzymania czystości. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości; mandatów karnych nie nałożono. Ustępom typu TOI - TOI zapewniono sprawny i skuteczny sposób serwisowania toalet.

PPIS nadzoruje także **230 innych obiektów użyteczności publicznej**, w tym m.in.: apteki, noclegownie, targowiska, parkingi, stacje paliw, zakład karny, domy przedpogrzebowe, zakłady pogrzebowe, cmentarze, galerie. Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 6 kontroli, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości. Obiekty prowadzą prawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi, zachowana jest bieżąca czystość. Wszystkie skontrolowane obiekty pod względem sanitarno - higienicznym oceniono jako dobre. Ponadto przeprowadzono wizytacje w 2 aptekach oraz w 2 galeriach, podczas których przestrzegany był reżim sanitarny.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii dodatkowo wizytowano inne obiekty użyteczności publicznej - pod kątem przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów. Łącznie przeprowadzono **112** takich wizytacji. W tym zakresie większość przedsiębiorców postępowało zgodnie z opracowanymi wytycznymi dla swoich branż dostępnymi na stronie gov.pl.

Stan sanitarny zakładów pracy

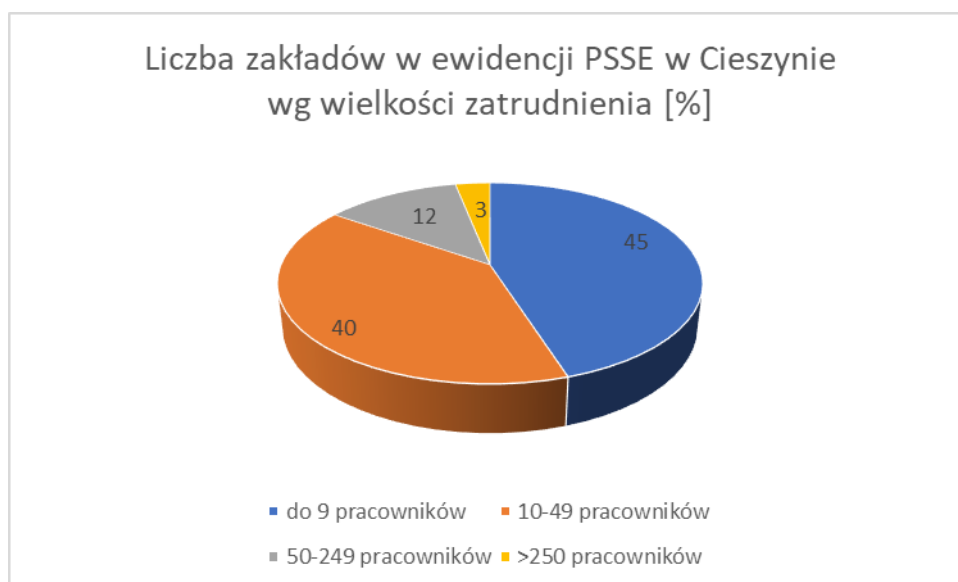
Oceniając bezpieczeństwo sanitarne w powiecie nie można pominąć zagadnień dotyczących środowiska pracy, w tym:

- warunków zdrowotnych,
- przestrzegania przez producentów, dystrybutorów i stosujących chemikalia wymogów określonych przepisami prawa,
- postępowań w sprawach chorób zawodowych.

PPIS w Cieszynie obejmuje swoim nadzorem **573** zakłady pracy, w których zatrudnionych jest ok. **22,2** tys. pracowników. Większość zakładów pracy będących w ewidencji PSSE w Cieszynie stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 50 pracowników - głównie prywatni przedsiębiorcy prowadzący własną działalność gospodarczą, o zasięgu lokalnym.

W powiecie cieszyńskim niezmiennie przeważają zakłady należące do sektora gospodarki - „przetwórstwo przemysłowe”, zatrudniające największą liczbę pracowników. Znaczącą grupę, stanowią również zakłady należące do sekcji „handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, w tym motocykli”, a także „budownictwa”.

W 2021 r. zostało przeprowadzonych **17** kontroli, w **12** zakładach.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie m.in.:

- stosowania substancji i mieszanin chemicznych,

- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy,
- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- przeprowadzenia lub uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego o zagrożenia występujące w środowisku pracy oraz zapoznania z nią pracowników,
- zapewnienia właściwego stanu higieniczno-sanitarnego oraz prawidłowego urządzenia pomieszczeń higieniczno – sanitarnych,
- zapewnienia właściwego stanu higieniczno- sanitarnego pomieszczeń pracy i magazynowych,
- opracowania instrukcji stanowiskowych i BHP oraz zapoznania z nimi pracowników,
- systemu udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku,
- uzyskania zgody Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na pracę w pomieszczeniach stałej pracy przy oświetleniu wyłącznie elektrycznym,
- sporządzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- sporządzenia kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- zapewnienia znaków nakazujących stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej,
- zabezpieczenia stanowiska pracy przed napływem chłodnego powietrza z zewnątrz,
- zapewnienia potwierdzenia wykonania odpowiedniej konserwacji urządzeń systemu wentylacji mechanicznej,
- wyposażenia stanowisk pracy w miejscowe wyciągi.

Wobec stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości wydano **8** decyzji administracyjnych zawierających **60** nakazów.

W warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych pracuje **1248** osób, w tym niezmiennie od wielu lat większość w narażeniu na hałas.

Realizując wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego kontrolowano warunki pracy i ocenę narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych. Przeprowadzono 2 kontrole w powyższym zakresie. W jednym

zakładzie stwierdzono nieprawidłowości, które zostały ujęte w wydanej decyzji administracyjnej.

W 2021r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do jej stwierdzenia. Ponadto przeprowadzono 23 postępowania, w tym dochodzenia wymagające oceny narażenia zawodowego lub przesłuchania strony pod kątem czynników szkodliwych mogących przyczynić się do powstania choroby zawodowej.

W ramach profilaktyki przeciwdziałania zagrożeniom dotyczącym środków zastępczych podjęto m.in. następujące działania:

- wyeksponowano materiały edukacyjno-informacyjne pt. „Dopalacze - Wypalacze - Groźne narkotyki” w siedzibie PSSE w Cieszynie;
- zamieszczono ulotki informacyjne pt. „Dopalacze-Wypalacze-Groźne narkotyki” w mediach społecznościowych (Facebook);
- w ramach akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono dwie prelekcje wraz z przedstawieniem prezentacji multimedialnej, filmów i spotów dotyczących profilaktyki uzależnień;
- przesłano materiały informacyjno-edukacyjne pod nazwą „Dopalacze - Wypalacze - Groźne narkotyki” do urzędów miast i gmin oraz szkół powiatu cieszyńskiego celem wykorzystania na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych (Facebook);
- wzięto udział w III Targach Żywności Ekologicznej i Tradycyjnej w Kończycach Małych, gdzie zorganizowano punkt informacyjny, w którym udzielano informacji m.in. na temat szkodliwości środków psychoaktywnych, udostępniano „narkogogle” oraz dystrybuowano ulotki informacyjne;
- rozpoczęto realizację programu profilaktyki uniwersalnej pt. „Smak życia – debata o dopalaczach” w roku szkolnym 2021/2022.

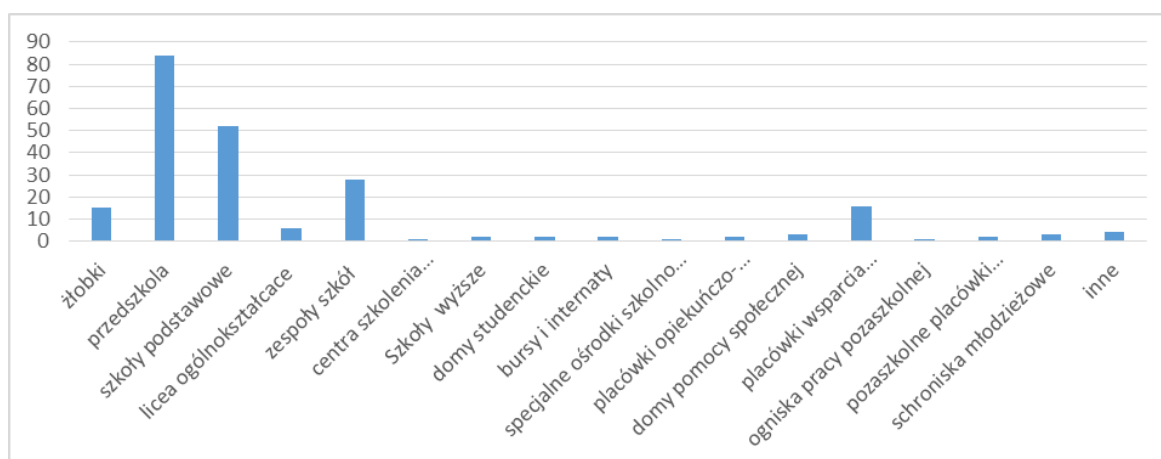
Bezpieczeństwo Dzieci i Młodzieży.

Na terenie powiatu cieszyńskiego ewidencją objęto 219 zakładów nauczania i wychowania. Ponadto zgodnie z bazą MEN w powiecie cieszyńskim zorganizowanych było 315 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono 75 kontroli sanitarnych w 63 placówkach stałych oraz 43 sezonowych. Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku była ocena warunków sanitarno-technicznych obiektów oraz terenów rekreacyjnych, a w szczególności:

- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego ,
- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach,
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii
- dożywiania dzieci i młodzieży,
- placów zabaw,
- zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania w szkole części podręczników i pomocy dydaktycznych
- przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami,
- warunków wypoczynku dzieci i młodzieży.

Rodzaje placówek oświatowo-wychowawczych objętych nadzorem:

Stan sanitarny i techniczny żłobków.

Objętych nadzorem w roku 2021 było 10 żłobków i klubów dziecięcych publicznych oraz 5 niepublicznych, z czego 2 z nich zawiesiły działalność. Kontrolą objęto 4 placówki, w których opiekę znalazło 240 dzieci. Stan techniczny budynków nie budzi zastrzeżeń. Nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych, a warunki do utrzymania higieny uznano za prawidłowe.

W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono dostęp do ciepłej i zimnej bieżącej wody, mydła w płynie, ręczników papierowych oraz innych środków higieny. Pracowników zaopatrzone w środki do dezynfekcji rąk i powierzchni. Ponadto w związku z zanieczyszczeniem powietrza w okresie zimowym zwracano uwagę na konieczność śledzenia stanu powietrza i ewentualnego wstrzymywania się z opuszczaniem budynku w przypadku ponadnormatywnych stężeń pyłów zawieszonych. W skontrolowanych placówkach opiekuńczo-wychowawczych stosuje się oczyszczacze powietrza.

Stan sanitarno-techniczny placówek wychowania przedszkolnego.

W roku 2021 w ogólnej statystyce likwidacji uległy 3 samodzielnie funkcjonujące placówki przedszkolne, zostały one włączone do zespołów szkolno-przedszkolnych, zatem objętych ewidencją jest 81 samodzielnych placówek opieki przedszkolnej oraz

18 funkcjonujących w zespołach. W trakcie prowadzenia nadzoru sanitarnego w 2021 roku skontrolowano 11 placówek funkcjonujących samodzielnie oraz 5 funkcjonujących w zespołach.

Szczególne uwagi w placówkach kontrolowanych zwracano uwagę na:

- warunki higieniczno- sanitarne, w tym przestrzeganie wytycznych MEN, GIS, MZ
- stan higieniczno- techniczny pomieszczeń sanitarnych,
- stan techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia,
- dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- dostępność do środków higieny,
- mikroklimat w pomieszczeniach zamkniętych.

Zakres kontroli pozwala na stwierdzenie, że stan sanitarno- techniczny placówek opieki przedszkolnej jest prawidłowy.

W związku ze stanem epidemii w trakcie kontroli pozyskiwano informacje oraz sprawdzano sposób realizacji wytycznych MEN oraz GIS. Zwracano szczególną uwagę na zapewnienie reżimu sanitarnego w czasie pobytu dzieci w placówce oraz w czasie korzystania z terenów rekreacyjnych, zapewnienie stałej dostępności i wystarczającej ilości środków higieny i dezynfekcji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zaopatrzeniu sanitariatów w środki do utrzymania higieny. W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego na zarządzających placówkami nałożono obowiązki zawarte w 2 decyzjach administracyjnych (dotyczących drobnych prac remontowych lub ergonomii), 4 decyzje wyegzekwowano, w tym 3 z lat ubiegłych. W związku z ogłoszeniem epidemii na terytorium kraju oraz wydaniem przez MEN, GIS i MZ wskazówek dotyczących prawidłowego funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego szczególnie istotne stało się nadzorowanie przestrzegania ww. wytycznych.

W związku z dużą ilością zachorowań na COVID-19 również wśród personelu pedagogicznego placówek przedszkolnych oraz konieczności skierowania dzieci wraz z personelem na kwarantannę, wydano na wnioski dyrektorów placówek przedszkolnych 35 pozytywnych opinii dotyczących zawieszenia zajęć stacjonarnych.

Stan sanitarno-techniczny szkół.

W 2021 roku na ogólną liczbę 109 szkół wszystkich typów w powiecie cieszyńskim skontrolowano 48 (44%). W placówkach tych opieką oraz nauką objętych było 9111 dzieci i młodzieży. **Złego stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego nie stwierdzono.**

W 2 placówkach wydano decyzje administracyjne, które dotyczyły nieprawidłowości w zakresie drobnych remontów w budynkach oraz zapewnienia prawidłowej ergonomii w klasach I-III. Wszystkie placówki utrzymywały pomieszczenia we właściwym stanie higieniczno-sanitarnym. Stan techniczny utrzymywał się w skontrolowanych placówkach na poziomie lat poprzednich. Nie stwierdzono zaniedbań w tym zakresie.

W 3 skontrolowanych placówkach stwierdzono brak zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. Wszystkie skontrolowane placówki zapewniły ciepłą bieżącą wodę przy umywalkach dla dzieci. Środki higieny oraz środki do dezynfekcji rąk były dostępne na bieżąco.

W związku z zachorowalnością wśród uczniów ➤ oraz personelu a także koniecznością obejmowania osób z kontaktu kwarantanna do PPIS w Cieszynie wpłynęły 223 wnioski o wydanie opinii dotyczącej zawieszenia zajęć na czas oznaczony we wniosku. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane.

Ergonomia w szkole.

W roku sprawozdawczym z uwagi na ograniczony czas nauki prowadzonej w trybie stacjonarnym przeprowadzono analizy prawidłowości usadowienia uczniów zgodnie z zasadami ergonomii jedynie w 7 placówkach. Oceniono warunki antropometryczne w 26 oddziałach, zmierzono 516 stanowisk. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce w 2 oddziałach, gdzie było 30 niedostosowanych stanowisk pracy ucznia.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest organizacja zajęć wychowania fizycznego.

W 39 skontrolowanych placówkach oświatowych stwierdzono, że:

13 szkół posiadało szkolny zespół sportowy z boiskiem	(33,3 %)
3 szkoły posiadały szkolny zespół sportowy bez boiska	(7,7 %)
9 szkół posiadało salę gimnastyczną zastępczą z boiskiem	(23,7 %)
6 szkół posiadało salę gimnastyczną z boiskiem	(15,38%)
6 szkół posiadało tylko salę gimnastyczną lub salę rekreacyjną	(15,38%)
1 szkoła posiadała tylko boisko	(2,6%)

Wśród skontrolowanych szkół stwierdzono 3 przypadki, gdzie niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej zajęcia wychowania fizycznego były prowadzone na korytarzu.

Ponadto 11 szkół korzystało jeszcze z infrastruktury poza placówkami.

Podczas kontroli bloków sportowych zwracano uwagę na problem niewykorzystywania umywalni i natrysków po planowych zajęciach wychowania fizycznego. Uczniowie korzystali z nich sporadycznie, jedynie po dodatkowych zajęciach sportowych..

Warunki do utrzymania higieny.

We wszystkich skontrolowanych szkołach zapewniło właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk bądź ręczników jednorazowych, papieru toaletowego w kabinach ustępowych lub w ich obrębie. W wyznaczonych miejscach zapewniono dozowniki ze środkami do dezynfekcji rąk.

Nie stwierdzono nieprawidłowości. Mandatów karnych nie nałożono.

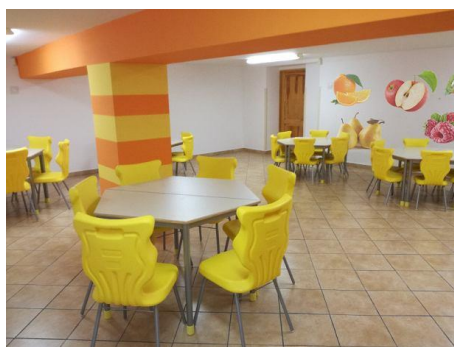
Opieka medyczna w szkołach.

Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej znajdowały się w 25 szkołach. Na 39 skontrolowanych placówek w 4 nie zagwarantowano opieki pielęgniarskiej na miejscu, zaś w 10 zapewniona jest w pomieszczeniach zastępczych. Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynika, że liczba godzin pracy pielęgniarki/higienistki szkolnej na przestrzeni tygodnia jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb. W dalszym ciągu niektóre placówki nie posiadają opieki medycznej z powodu trudności w pozyskaniu pielęgniarki.

Mikroklimat, zagęszczenie klas.

Duży wpływ na samopoczucie uczniów oraz komfort pobytu w placówce mają warunki w jakich nauka się odbywa. W odniesieniu do wytycznych i zaleceń MEN, GIS i MZ, ale także jak co roku podczas kontroli zwracano uwagę na warunki mikroklimatyczne w pomieszczeniach dydaktycznych. Dzięki wspomnianym zaleceniom oraz akcjom edukacyjnym wzrosła świadomość społeczności szkolnej na temat walorów prawidłowej cyrkulacji powietrza w pomieszczeniach zamkniętych, a także regularnego sprzątania oraz dezynfekcji powierzchni.

W trakcie kontroli placówek szkolnych oceniano realizację rozporządzenia MEN dotyczącego zapewnienia możliwości pozostawiania w placówce podręczników i przyborów szkolnych, stwierdzając, że wszystkie placówki realizowały w/w obowiązek. Przeważnie wybierano najbardziej optymalny wariant (szafki, półki dla każdego ucznia w klasie, szafki w klasie dla dzieci młodszych, szafki w szatni lub szafki w klasach dla dzieci starszych lub młodzieży szkół średnich), ponieważ przepis nie określa, szczegółowo sposobu realizacji zadania.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Prawidłowe żywienie w dzieciństwie i młodości jest warunkiem: prawidłowego i harmonijnego wzrastania i dojrzewania, dobrego zdrowia, sprawności fizycznej i zdolności do nauki, ochrony przed niedoborami pokarmowymi oraz zmniejszenia ryzyka przedwczesnego rozwoju miażdżycy i innych chorób powstających na tle

nieprawidłowego żywienia. W związku z powyższym również w 2021 roku poddano ocenie możliwości korzystania z dożywiania uczniów w szkołach wszystkich typów. Wydawanie ciepłych posiłków przygotowywanych na miejscu prowadzone było w 24 placówkach tj. w 60% skontrolowanych szkół, natomiast dostarczanych w formie cateringu w 6 placówkach, tj. w 15 %. W 10 szkołach tj. 25% proponowano s uczniom posiłki poza placówkami szkolnymi. Z obiadów (pełnych i jednodaniowych) łącznie skorzystało 2026 uczniów, w tym 7 uczniów z posiłków dofinansowanych. W trakcie kontroli ustalono, że w 18 szkołach zapewniono dzieciom dostęp do ciepłego napoju (herbaty), ale z tej możliwości skorzystało jedynie 703 uczniów. W 29 skontrolowanych placówkach zapewniono stały dostęp do wody pitnej.

Uczniowie mogli zaopatrzyć się w produkty spożywcze spełniające wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup spożywczych do sprzedaży dzieciom w jednostkach oświaty w 7 sklepikach i 5 automatach funkcjonujących na terenie szkół.

Nadzór nad innymi placówkami

Kontrolami sanitarnymi poza żłobkami, przedszkolami i szkołami objęte są także placówki: z pobytem stałym i czasowym, wsparcia dziennego, wychowania pozaszkolnego oraz rekreacyjne. Objętych nadzorem jest 39 takich jednostek, z czego 3 zostały skontrolowane. W placówkach działalności pozaszkolnej nie stwierdzono żadnych uchybień techniczno-sanitarnych. Wychowankom i uczestnikom zajęć zapewniono pełen dostęp do węzłów sanitarnych oraz środki higieny osobistej. W obiektach prowadzone są modernizacje, niezbędne remonty oraz prace konserwatorskie. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek jest prawidłowy. Również w tych placówkach zapewniono środki ochrony.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2021 do bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie zgłoszono 315 turnusów wypoczynku letniego. Turnusów wypoczynku zimowego nie odnotowano z uwagi na wprowadzone obostrzenia oraz zmianę i ujednolicenie czasu przerwy zimowej dla uczniów

W trakcie trwającego wypoczynku letniego, na którym przebywało 12026 uczestników, skontrolowano 43 turnusy, na których wypoczywało 1553 dzieci. Zapewniono właściwe warunki sanitarno-higieniczne. Mandatów karnych nie nałożono.

Każdorazowo w trakcie kontroli turnusu wypoczynku sprawdzano posiadanie wymaganych procedur przeciwepidemicznych oraz analizowano dokumentowany sposób realizacji. W przypadkach wątpliwych wskazywano sposób poprawy.

W roku 2021 nie wydano decyzji o zamknięciu całości lub części obiektu, w którym odbywał się wypoczynek dzieci i młodzieży.

Wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany był przez placówki oświatowe lub placówki wsparcia dziennego. Dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia

w formie gier, zabaw, wyjścia na basen i wycieczek wyjazdowych poza miasto.

Jednak z uwagi a stan epidemii ilość turnusów tej formy wypoczynku była ograniczona

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter prewencyjny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych inwestycji. Zadania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych

w procesie planistycznym obszarów powiatu, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy uzgadnianiu planowanych przedsięwzięć zwraca się uwagę na to, czy zapewniono bezpieczeństwo zdrowotne przyszłych użytkowników projektowanych obiektów użyteczności publicznej, zakładów pracy w tym także placówek służby zdrowia, oświaty i wychowania.

Działalność opiniodawczą i nadzorową można podzielić na obszary w zależności od zagadnień związanych z realizacją obiektów budowlanych. W zakresie kontroli wymagań sanitarnohigienicznych etapy procesu inwestycyjnego dotyczą:

- planowania przestrzennego na poziomie miast i gmin (etap strategicznej oceny oddziaływania na środowisko),
- określania uwarunkowań wymaganych przy realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, dla postępowań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub organy ochrony środowiska,
- opiniowania dokumentacji projektowej,
- dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych.

Ze względu na znaczące zaangażowanie pracowników zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w sprawy związane z przeciwdziałaniem pandemii, a także ich absencję chorobową, działania regulowane *ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* zostały znacząco ograniczone. Skutkowało to zawieszeniem wykonywania czynności kontrolnych w obiektach budowlanych, a także wydłużeniem terminów załatwiania spraw lub odstąpieniem od wydawania niektórych opinii.

Zaobserwowano także znaczące zmniejszenie ilości wnioskowanych spraw zarówno przez podmioty gospodarcze jak również instytucje publiczne.

Zadania w zakresie planowania przestrzennego realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).

Uzgodnień dokonywano na podstawie dokumentów planistycznych (projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko) przygotowanych przez jednostki samorządowe.

Uwzględniając ww. prognozy wydano 6 opinii dotyczących uzgodnienia **projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** oraz 1 opinię dla projektu **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania**. Wśród opinii dotyczących uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 1 przypadku rozwiązania planistyczne zaopiniowano negatywnie. Przedłożony projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania terenu także zaopiniowano negatywnie z względu na planowane sytuowanie jednostek strukturalnych PU o przeznaczeniu pod działalność produkcyjną w sąsiedztwie terenów o charakterze mieszkaniowych (tereny chronione). Przekształcenia jednostek planistycznych dotyczyły także utrwalenia i powiększenia obszarów jednostek planistycznych w zakresie terenów rekreacyjno-sportowych, usługowych oraz obsługi komunikacyjnej. Opiniowane projekty dotyczyły obszarów stanowiących wycinek gmin (pojedyncze jednostki strukturalne oraz niewielkie obszary planu np. ulice, terenu domu pomocy społecznej, teren oczyszczalni).

Przedłożone do zaopiniowania ustalenia nowych kierunków zagospodarowania obszaru w miejscowości Goleszów uzgodniono negatywnie ze względu na zaproponowane rozwiązania, dopuszczające bezpośrednie sąsiedztwo terenów o funkcji produkcyjnej (nowe jednostki) i mieszkalno-usługowej (istniejąca zabudowa mieszkalna, jednorodzinna i wielorodzinna).

Kierunki przekształceń terenów w poszczególnych gminach.

Lp.	Gmina	Przeznaczenie terenu istniejące	Przeznaczenie terenu projektowane
1.	Zebrzydowice	Tereny sportowo – rekreacyjne.	Tereny sportowo-rekreacyjne – rozszerzenie funkcji), rozbudowa ośrodka narciarskiego. Tereny zieleni urządzonej
	Zebrzydowice	Tereny niezagospodarowane	Tereny mieszkaniowe Teren oczyszczalni ścieków – rozbudowa
	Skoczów, Ustroń	Tereny zielone, zabudowa usługowa	tereny zabudowy usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny lasów, tereny dróg publicznych.
2.	Hażlach	Tereny pól uprawnych, zabudowy, gospodarstwa agroturystyczne, obszar byłej oczyszczalni ścieków	Tereny działalności gospodarczej, produkcyjnej, składowej, magazynowej, usługowej,

Na terenie powiatu cieszyńskiego w większości obowiązują ustalenia określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W przypadku kilku gmin, niewielkie obszary rzędu kilku do kilkunastu procent podlegają jeszcze procedurze planistycznej związanej z wprowadzeniem lub zmianą ustaleń dotyczących planów miejscowych (dostosowanie ustaleń obowiązujących planów przestrzennych do aktualnych przepisów, zmiany w planowaniu przestrzennym na wniosek inwestorów indywidualnych, powiększenia obszarów). Wyjątkiem, jest gmina Ustroń na obszarze której plan przestrzenny został uchylony i obecnie nadal trwają prace związane z uchwaleniem nowego dokumentu planistycznego. Na obszarze tej gminy istnieje jednak kilka mniejszych obszarów objętych ustaleniami zawartymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W porównaniu do roku 2020, ilość opinii dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania inwestycji planistycznych na środowisko była na podobnym poziomie (15 uzgodnień). Kierunki polityki planowania przestrzennego w gminach stanowią kontynuację ustaleń istniejących planów miejscowych z ewentualnym rozszerzeniem funkcji podstawowych dla danego obszaru (zajęcie terenów rolnych – zielonych, wydzielenie terenów rekreacyjnych, mieszkaniowych).

Opinie sanitarne dotyczące uzgodnienia warunków do **„decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”** dla konkretnych inwestycji wydawane były w zakresie dotyczącym:

- określenia konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, w myśl ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku...”,
- uzgodnień szczegółowych warunków, związanych z realizacją przedsięwzięć, na podstawie opracowanych raportów – uzgodnienia do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach”.

Na podstawie analizy wydawanych opinii i uzgodnień w 2021 roku zaobserwowano tendencję wzrostową w porównaniu do roku poprzedniego w zakresie opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (11 opinii – wzrost o 57 %). Ilość uzgodnień warunków do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach” kształtowała się na podobnym poziomie (5 opinii).

Przygotowywane opinie i uzgodnienia dotyczyły zakładów zbierania i przetwarzania odpadów a także stacji paliw, gospodarstw rolnych (zwiększenie ilości DJP), zakładów produkcyjnych. Planowane inwestycje warunkowano właściwą gospodarką wodno-ściekową oraz prawidłowym postępowaniem z odpadami i to zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji. Uzgodnienia warunków do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach” wydawano przy uwzględnieniu ograniczenia oddziaływania inwestycji w zakresie uciążliwego hałasu - tereny chronione, a także ochronę powietrza na tych obszarach, przed zanieczyszczeniami powstającymi w procesach technologicznych.

Nie odnotowano informacji na temat protestów społecznych dotyczących realizacji inwestycji oddziałujących na środowisko.

Organy PIS mają za zadanie prowadzenie działań zmierzających do zapobiegania możliwości powstawania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na etapie sporządzania dokumentacji projektowych nowych i modernizowanych obiektów, w których przebywać będą ludzie.

Podczas weryfikacji rozwiązań projektowych w szczególności zwracano uwagę na usytuowanie pomieszczeń i ich wykończenie, systemy wentylacji oraz warunki socjalno-sanitarne personelu. Dodatkowo przy opiniowaniu bardzo istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego oraz warunków pracy w zakładach odgrywa prawidłowe **zaprojektowanie obiektu**, z uwzględnieniem przewidzianej technologii produkcji, a także obowiązujących w tym zakresie przepisów. W grupie obiektów ochrony zdrowia, w celu stworzenia prawidłowych warunków dla pacjentów, niezbędne jest zastosowanie odpowiednich rozwiązań projektowych, aby spełnione były wymogi dotyczące właściwego usytuowania pomieszczeń, z uwzględnieniem istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu oraz warunków do udzielania świadczeń zdrowotnych. Dodatkowo równie ważne jest dotrzymanie odpowiednich warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń tj. powierzchnia gabinetów, wysokość, warunki oświetlenia światłem naturalnym oraz wentylacja.

Wśród inwestycji, będących przedmiotem uzgodnień, wyróżnić można:

- Cieszyńskie Pogotowie Ratunkowe (rozbudowa).
- Sieć wodociągową w Wiśle (przebudowa).

Dla dwóch rozwiązań projektowych wydano opinie negatywne ze względu na brak spełnienia wymagań w zakresie obsługi klientów (sklep optyczny z gab. badań wzroku). Nie opiniowano projektów dotyczących obiektów służących przeciwdziałaniu skutkom pandemii wirusa COVID-19.

Obszar działalności związany z **dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych** dotyczył czynności kontrolnych realizowanych na podstawie dokumentacji projektowej, uzgodnień branżowych oraz dokumentów formalno-prawnych (stanowiska organu administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego).

W trakcie kontroli 92 obiektów, w 4 przypadkach stwierdzano nieprawidłowości związane z ich realizacją, które skutkowały wydaniem opinii negatywnej. Opinie wydawano w formie pisma lub opinii sanitarnej, zależnie od nałożonego na inwestora obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. Przy uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów, stwierdzano nieprecyzyjność lub brak jednoznacznie określonych warunków higieniczno-sanitarnych w dokumentacji projektowej (brak szczegółowych opisów, rysunków dla projektów zmiany sposobu użytkowania, projektów technologicznych).

Kontrole wykazały także, że obiekty ochrony zdrowia (obiekty ochrony zdrowia) były lepiej przygotowane do kontroli w porównaniu do lokali gastronomicznych i zakładów fryzjersko-kosmetycznych (wyposażenie, stan techniczny).

Do ciekawszych obiektów będących przedmiotem kontroli zaliczyć można:

- Prywatny ośrodek medyczny z blokiem operacyjnym w Ustroniu.
- Otwarty basen miejski w Wiśle.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Cieszynie skoncentrowane są głównie na zapewnieniu właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych stwarzanych mieszkańcom powiatu cieszyńskiego poprzez zapewnienie właściwych warunków pracy, edukacji, opieki zdrowotnej oraz mieszkalnictwa, a także współzależności i sąsiedztwa różnych podmiotów gospodarczych w perspektywie powiązań i zależności między ich funkcjonowaniem w środowisku.

Wszystkie zagadnienia i sprawy rozpatrywane były w odpowiedzi na wnioski organów współpracujących lub indywidualnych podmiotów gospodarczych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obiekty nadzorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną, w ramach nadzoru bieżącego (obiekty żywnościowo-żywnościowe, obiekty ochrony zdrowia, zakłady stylizacji, pielęgnacji i upiększania ciała, obiekty zakwaterowania i pobytu podróźnych, zakłady pracy, itp.).

Analizując zagadnienia związane z działalnością nadzoru zapobiegawczego w ujęciu statystycznym do roku poprzedniego, należy podkreślić, iż nastąpiło nieznaczne (ok. 20 %) zwiększenie ilości przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych. Liczba postępowań w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko, kształtowała się również na wyższym poziomie w porównaniu do roku 2020.

W związku z pandemią część spraw dot. oceny oddziaływania na środowisko rozwiązywana była poprzez niezajęcie stanowiska, co zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku definiowane jest jako brak potrzeby przeprowadzania ww. oceny. W zakresie uzgodnień warunków higieniczno-sanitarnych dla projektów budowlanych i dokumentacji zmiany sposobu użytkowania, najliczniejszą grupę stanowiły obiekty związane z obsługą pojazdów i ochroną zdrowia. W porównaniu do roku 2020 ilość uzgodnionych rozwiązań projektowych kształtowała się na dwukrotnie wyższym poziomie.

Skargi, wnioski i interwencje.

Przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i wniosków odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego - Dział VIII Skargi i wnioski oraz *Regulaminem przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, listów i interwencji składanych w PSSE w Cieszynie.*

W 2021r nie odnotowano skarg i wniosków.

W roku 2021 do PSSE w Cieszynie wpłynęło **72 interwencje** (w 2020 – 40). Najwięcej interwencji (**32**) dotyczyło bezpieczeństwa żywności oraz nieprawidłowości w obiektach wypoczynkowych lub sanatoryjnych, a **mniej niż 1/3 była zasadna**. Większość z nich, podobnie jak w latach poprzednich, zgłaszano anonimowo, głównie telefonicznie, ale coraz więcej interwencji wpływa drogą elektroniczną.

Zestawienie interwencji za rok 2021r.

Rodzaj interwencji	Liczba (ogółem)	Liczba zasadnych (w grupie)
Jakość żywności i stan obiektów z nią związanych	32	10
Jakość wody, obiektów użyteczności publicznej oraz innych dot. higieny komunalnej	21	6
Warunki pracy	8	3
Warunki sanitarne w lecznictwie, wystąpienie objawów chorobowych, nieprzestrzeganie wymagań związanych z COVID-19	9	0
Warunki techniczne i lokalizacyjne	0	0
Warunki nauczania i wypoczynku	1	0
Inne		
Suma	72	19

Oświata Zdrowotna.

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz informowanie o konsekwencjach ryzykownych zachowań dla zdrowia. Od lat, we współpracy ze Starostwem Powiatowym, Urzędami Miast i Gmin, przedszkolami, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi mediami realizujemy szereg działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia skierowanych do różnych grup odbiorców.

Zakres podejmowanych działań dotyczył:

- zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom,
- promocji szczepień ochronnych,
- profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, w tym tytoniu, alkoholu, narkotyków, a od kilku lat także dopalaczy,
- profilaktyki nadwagi i otyłości, zasad prawidłowego odżywiania,
- profilaktyki nowotworów.

Akcja informacyjno-edukacyjna pn.: „Wirusoochrona”- edycja wiosenna i jesienna

skierowana była do dzieci uczęszczających do przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych i ich rodziców i nauczycieli. Celem akcji było zwrócenie uwagi na przestrzeganie podstawowych zasad higieny osobistej w zapobieganiu przenoszenia się wirusów w tym wirusa SARS-CoV-2. Akcji towarzyszył hashtag: #

wirusoochrona #lekcja HIGIENY. Zorganizowano wojewódzki „Konkurs na najlepszy scenariusz i realizację #lekcja HIGIENY” dla nauczycieli szkół podstawowych oraz konkurs na teledysk do piosenki pt. „Mydło i woda-tak się zaczyna Wirusoochrona” dla przedszkoli. W etapie wojewódzkim laureatem został teledysk z Przedszkola Publicznego nr 1 w Skoczowie.

W I i II edycji akcji „Wirusoochrona” wzięło udział 4700 uczniów klas I-III z 56 szkół podstawowych oraz 3944 dzieci z 58 przedszkoli. Dodatkowo informacje i relacje fotograficzne o realizacji przedsięwzięcia umieszczono na facebooku i stronach internetowych szkół.

Wojewódzki program „Profilaktyki chorób nowotworowych” wpisuje się także program profilaktyki zakażeń HCV i HBV „**Podstępne WZW**”.

Jego celem jest podniesienie poziomu wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat tych wirusów, dróg zakażenia, objawów, sposobów skuteczności leczenia, a także podejmowania działań profilaktycznych umożliwiających rozpoznanie zakażenia. W programu wzięło udział 304 uczniów i nauczycieli z 8 szkół ponadpodstawowych.

Szczepienia ochronne to najskuteczniejszy i najefektywniejszy sposób zapobiegania chorobom zakaźnym. Kampania społeczna **“Zaszczep w sobie chęć szczepienia”** ma na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa na temat szczepień ochronnych i skierowana jest do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci, osób starszych oraz podróżujących. Kampania ta ma szczególne znaczenie z uwagi na aktywne „ruchy antyszczepionkowe” i ciągły wzrost liczby rodziców odmawiających zaszczepienia swoich dzieci nawet, w ramach szczepień obowiązkowych. Edukacją na temat profilaktyki chorób zakaźnych objęto ok. 3819 osób.

Kampania informacyjna pt: **#SzczepimySię**, której celem jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce Covid-19. Akcja została rozpropagowana na stronach internetowych i w mediach społecznościowych wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych oraz urzędach miast i gmin powiatu cieszyńskiego.

W 2021 r. w całym województwie śląskim, kontynuowano, zainicjowane w 2010 r. przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, działania edukacyjne pod hasłem **„Dopalacze - Wypalacze - Groźne narkotyki”**. których celem jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Akcja realizowana była wśród młodzieży w ośrodkach wypoczynku letniego.

W klasach VII i VIII szkół podstawowych kontynuowano realizację programu profilaktyki uniwersalnej pt. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, powstałego z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, którego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.

W ramach Programu ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce, który ma na celu zmniejszenie w Polsce zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie),

pracownicy Oddziału Nadzoru Sanitarnego skontrolowali przestrzeganie ustawowego zakazu palenia tytoniu w:

- 48 w jednostkach organizacyjnych systemu oświaty,
- 9 podmiotach leczniczych,
- 102 lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,
- 1 jednostce organizacyjnej pomocy społecznej
- 28 obiektach kultury i wypoczynku,
- 3 zakładach pracy
- 2 innych pomieszczeniach użytku publicznego.

Jednym z wielu programów edukacyjnych, który odgrywa istotną rolę w kreowaniu mody na niepalenie tytoniu wśród dzieci i młodzieży jest program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „Bieg po zdrowie”. Przeznaczony dla uczniów klas IV szkół

podstawowych. W zrealizowanej IV edycji programu uczestniczyło 315 uczniów z 21 szkół podstawowych oraz 190 rodziców.

Z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS oraz w ramach wojewódzkiej akcji dot. problematyki **HIV/AIDS** zorganizowano dla uczniów ponadpodstawowych konkurs plastyczny ph. "**HIV/AIDS - wiem, nie boję się, toleruję**". Jego celem jest podniesienie poziomu wiedzy młodzieży na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS. Laureaci konkursu otrzymali dyplom oraz nagrody które zostały ufundowane przez Cieszyńskiego Starostę. W dniu obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS w holu Stacji zorganizowano wystawę prac konkursowych.

Program został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Głównym jego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych. W pierwszej edycji programu wzięło udział 411 dzieci z 11 przedszkoli oraz 361 rodziców. Jego realizację przeprowadzono podczas nauki zdalnej. Materiały edukacyjne zostały udostępnione rodzicom na stronie internetowej przedszkoli.

Kolejny rok prowadzono działania edukacyjne dla dzieci przedszkolnych pn. „**Klub zdrowego przedszkolaka**” mające na celu promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców. Zajęcia dla dzieci oprócz tematyki prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej, objęły bloki tematyczne dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, promieniowania słonecznego, rozpoznawania i unikania dymów, szczególnie papierosowego. Do „Klubu Zdrowego Przedszkolaka” wstąpiło 20 przedszkoli.

Każdego roku w naszym kraju odnotowuje się ok. 50 tys. nowych zachorowań na nowotwory skóry, z których 3 tys. przypadków stanowią czerniaki, stwierdzane u coraz młodszych ludzi, np. często korzystających z solariów. Badania opinii publicznej wskazały niedostatek wiedzy w zakresie profilaktyki czerniaka. Państwowa Inspekcja Sanitarna woj. śląskiego kontynuowała, więc realizację w szkołach ponadpodstawowych, programu edukacyjnego „**Znamie! Znam je.**” W powiecie cieszyńskim VII edycja programu realizowana była w 8 szkołach. Z edukacji skorzystało 331 uczniów oraz 161 rodziców. Program pozwolił zapoznać uczniów z tematyką nowotworów skóry, zwiększył ich świadomość w zakresie profilaktyki czerniaka i odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych.

Źródła wykorzystanych materiałów:

<https://biotechnologia.pl/farmacja/jak-jedza-polacy-slowo-o-naszej-diecie-i-nawykach-zywniowych.17066>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Zak%C5%82ad_%C5%BCywienia_zbiorowego

<https://managero.pl/wyposazenie-kuchni/>

<https://www.dlahandlu.pl/hurt-i-franczyza/wiadomosci/poradnik-aranzacja-sklepu-decyduje-o-efektywnosci-sprzedazy.38812.html>

<https://www.tuvsud.com/pl-pl/branze/produkty-konsumenckie-i-branza-retail/przemysl-spozywczy>

<https://blog.monouso.pl/korzysci-plynace-z-ekologicznych-opakowan-do-zywnosci/>

<https://stock.adobe.com/pl/images/3d-earth-globe-with-import-export-arrows/89041670>

<https://www.hebe.pl/blog-cialo/najlepsze-polskie-kosmetyki-do-pielegnacji.html>

https://mojasymbioza.pl/wpcontent/uploads/2020/04/3_woda_kran25C325B3wka.jpg?x76218

<https://beskidzka24.pl/basen-w-cieszynie-uruchomiony-ostroznie-ale-mozna-sie-kapac/>

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W CIESZYNIE
ul. Liburnia 2a
43-400 Cieszyn,
+48 33 479-40-80
psse.cieszyn@pis.gov.pl**

